

U.1959.718/20

8 års fængsel for som ansat i udenrigstjenesten at have udleveret hemmeligt stemplede dokumenter til og haft forbindelse med fremmed efterretningstjenesten.

Strafferet 25.6

En ved den danske ambassade i Bonn ansat handelsrådgiver fandtes skyldig dels i overtrædelse af strfl. § 107, stk. 1, jfr. § 152, ved at have overgivet en person, der virkede i en fremmed magts eller organisations tjeneste, nogle af ambassadens som hemmelige stemplede dokumenter, dels efter strfl. § 108, stk. 1, ved at have haft forbindelse med fremmed efterretningstjenesten. Straffen bestemtes til fængsel i 8 år.

Ø.L.D. 8. april 1959 i anke I 140/1959

Anklagemyndigheden (statsadv. for København (selv) mod tiltalte Einar Blechingberg (hrs. Gersted).

Københavns Byrets 3 afdelings dom 21. februar 1959.

Under denne sag, der er fremmet til dom i henhold til retsplejelovens § 925, tiltales Einar Blechingberg i henhold til Justitsministeriets tiltalebeslutning i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 1, og straffelovens § 110 f. for overtrædelse af straffelovens §§ 108, stk. 1, 107, stk. 1, og 152, stk. 1, 1. pkt.

Anklagemyndigheden har derhos nedlagt påstand på, at et i forvaring taget Minox-mikro-fotografiapparat nr. 86.667 med tilbehør som nærmere beskrevet i ransagningsrapport af 13. maj 1958 (B v) under nr. 25, 26 og 27 inddrages til fordel for statskassen.

Tiltalte er født den 29. september 1895 og ikke fundet tidligere straffet.

Tiltalte har afgivet forklaring vedrørende sine personlige forhold, og det fremgår heraf at han tog juridisk embedseksamen i 1920 samt, at han straks fik ansættelse i Udenrigsministeriet som sekretær; i 1926 forfremmedes han til fuldmægtig og i 1947 til kontorchef, hvorhos han i tiden 1953-1956 har gjort tjeneste som assisterende afdelingschef i ministeriet. Fra 1922 til 1941 har tiltalte i perioder af forskellig længde gjort tjeneste ved de danske repræsentationer i Melbourne, Sydney, Bern, Warszawa, Teheran, Mexico og Washington. Den 1. juli 1956 blev han udnævnt til ambassaderåd for økonomiske og finansielle anliggender ved ambassaden i Bonn.

Tiltalte har vedrørende sine økonomiske forhold afgivet nærmere forklaring, herunder om sine embedsindtægter, om de formuer, der er tilflydt ham gennem arv og ægteskab og om de ikke ubetydelige lån, han har optaget. Han har erkendt, at han fra 1941 til omkring 1950 har levet over evne, idet hans forbrug har været i hvert fald omkring 25.000 kr. mere årlig, end han har tjent samt, at det er uheldigt, at han har optaget lån hos personer, hvis interesser han har varetaget under

719

handelsforhandlinger med fremmede stater. Disse lån er i det store og hele ikke betalt tilbage. Han regnede med at kunne bringe sin store gæld ud af verden, når han fik en chefspost i udlandet.

Videre har tiltalte forklaret, at han gentagne gange efter krigens afslutning har deltaget i handels- og erstatningsforhandlinger i Warszawa. Under en sådan tjenesterejse i begyndelsen af året 1953 var tiltalte kommet i den situation, at han havde underskud på sit rejseregnskab, idet han manglede penge til at betale sin hotelregning med, og han anmodede derfor en polsk diplomat, som også havde deltaget i de pågæl-

dende forhandlinger, men iøvrigt var tjenestgørende i København, om et lån på 500 zloty, svarende til omkring 900 danske kroner. Tiltalte fik straks beløbet, der skulle tilbagebetales senere i København, og afgav kvittering for det. Tiltalte havde kendt den pågældende polak siden 1950 og havde haft et ret nært samarbejde med ham i anledning af forskellige handelsforhandlinger, og når tiltalte henvendte sig til ham om lån, var årsagen dels, at han regnede med at kunne betale beløbet tilbage i København dels, at det var forbudt ministeriets embedsmænd at låne i legationerne, når de var på tjenesterejse. Nogle måneder senere havde tiltalte sparet 300 kr. sammen, og han inviterede så polakken til frokost på en restaurant i den indre by, idet det var tiltaltes hensigt samtidig at betale et afdrag på gælden med de 300 kr., hvilket polakken imidlertid bestemt nægtede at tage imod. Det hastede ikke med tilbagebetalingen, og han fojede til, at han snarere kunne tænke sig, at tiltalte havde brug for et nyt og større lån. Han fremtog herefter 4000 kr., vistnok 1500-kronesedler. Tiltalte mente ikke, at han kunne modtage så stort et lån, men tilsidst modtog han, stærkt presset af den polske embedsmand, beløbet og afgav kvittering herfor. Lånet skulle tilbagebetales, når det passede tiltalte.

Af tiltaltes fortsatte forklaring fremgår, at han nogle måneder senere, meget muligt en gang i august måned 1953, havde fået lagt 500 kr. til side, og han inviterede påny den polske diplomat til frokost på den samme restaurant og tilbød nu at afdrage 500 kr. på gælden. Polakken afslog påny kategorisk at modtage et afdrag, og situationen udviklede sig ganske på samme måde som ved den første frokost. Diplomaten havde dog denne gang kun medtaget 2000 kr., som tiltalte fik mod at afgive kvittering som ved de tidligere lejligheder. Tiltalte nærede forsåvidt ingen betænkeligheder ved at modtage lånene, idet han mente, der var en vis balance i forholdet mellem ham og polakken. Såfremt polakken ville forsøge at udnytte tiltaltes situation som debitor, ville tiltalte på sin side anmelde polakken for bestikkelse, hvilket ville medføre hans udvisning og presseomtale. Tiltalte vil ikke senere have modtaget penge af den pågældende, og de har aldrig senere, når de har været sammen, berørt lånene eller talt om tilbagebetaling, ej heller i Bonn, hvor tiltalte to gange har haft besøg af diplomaten.

Tiltalte har videre forklaret, at han i december 1953 atter var på en tjenesterejse til Warszawa, samt at den nævnte diplomat ligeledes deltog i de da stedfindende forhandlinger. Tiltalte havde under sit ophold i Warszawa et natlig møde, der var bragt i stand af nævnte diplomat, med en indflydelsesrig polak, som under trussel om at skade tiltalte og hans familie krævede, at tiltalte skulle sørge for, at der udstedtes importtilladelser for polske varer, selv om der ikke var penge på clearing-kontoen. Tiltalte følte sig under de foreliggende omstændigheder i en livsfarlig situation. Af forhold, der tvangsmæssigt kunne bruges mod ham, tænkte han først på, at han ulovligt havde omvekslet dollars i Polen, havde haft et sammenstød med en tjener på en restaurant og endelig på låneforholdet. Episoden gjorde et meget pinligt indtryk på tiltalte, og han var endnu så chokeret, at han straks over for sin hustru, som dagen efter mødte ham i Malmö, berettede om det passerede. Endvidere har han fortalt kolleger i ministeriet om sin oplevelse, samt senere chefen for politiets efterretningstjeneste, men han har ikke fortalt nogen noget om, hvad baggrunden for hændelsen kunne være. Han har ikke givet ministeriet nogen tjenstlig indberetning om det skete, da han i så tilfælde blev nødt til at referere forhold, som han ønskede skulle forblive skjulte. Episoden er ikke senere berørt mellem tiltalte og polakken, som fratrådte sin stilling her i landet i sommeren 1954. Tiltalte var da på ministeriets vegne vært ved en afskedsfrokost i Tivoli, men hverken lånene eller episoden i Warszawa blev nævnt.

Efter at tiltalte i 1956 var kommet til ambassaden i Bonn, fik han hen på efteråret besøg af den nævnte polske diplomat, som han ikke havde haft forbindelse med siden dennes afrejse fra København i 1954. Polakken, der var i Tyskland i anledning af nogle forhandlinger, inviterede tiltalte til middag på en restauration i Köln. I januar 1957 kom

diplomat, der atter var i Bonn i anledning af handelsforhandlinger, påny på besøg hos tiltalte, og han inviterede denne gang tiltalte på frokost på en restaurant i Bonn. Hverken det økonomiske mellemværende eller episoden i Warszawa blev berørt ved disse to lejligheder. Ved det sidste besøg sagde diplomaten til tiltalte, at nu ville han ikke komme oftere, men der ville komme en anden, som antagelig ville sætte sig i forbindelse med tiltalte og bringe hilsner fra ham. Tiltalte tillagde ikke denne udtalelse nogen særlig betydning, idet han fandt, at det var meget naturligt, at en ny udsending med

720

den opgave at føre handelsforhandlinger og lignende ville opsøge ham og også hilse fra forgænger, som tiltalte gennem årene havde haft et nært samarbejde med.

Tiltalte har herefter forklaret, at han i februar 1957 i ambassaden blev opsøgt af en tysktalende person, der navngav sig A. Baumgarten, og som var en almindelig jævn mand, der talte uden akcent. Han fortalte, at han var agent for forskellige firmaer og havde også forbindelse med et dansk fotografisk firma. Tiltalte kunne ikke tage imod ham den pågældende dag, og aftalen blev så, at Baumgarten skulle komme igen den følgende aften kl. 19 i ambassaden. Tiltalte arbejdede nemlig ofte om aftenen, da han ikke havde noget hjem i Bonn på dette tidspunkt. Ved mødet om aftenen viste det sig, at Baumgarten ønskede en introduktionsskrivelse, som kunne anvendes som en art garanti over for forretningsforbindelser. Tiltalte afviste ham, da ambassaden ikke afgav den slags garantierklæringer, men tiltalte sagde, at han kunne give ham adresser på firmaer i Bonn, som eventuelt var interesseret i hans artikler. Aftalen blev herefter, at han skulle komme igen nogle dage senere for at få de lovede adresser. Han kom også medbringende forskelligt materiale og anmodede igen om at få en anbefalingskrivelse fra ambassaden, hvilket tiltalte påny afviste. Tiltalte kan ikke huske, hvilket dansk firma Baumgarten repræsenterede. Tiltalte hørte så ikke noget fra Baumgarten før i juni 1957, da han blev ringet op på kontoret og anmodet om en samtale efter kontortid. Tiltalte henviste ham til at komme på ambassaden i kontortiden, men det ville Baumgarten ikke, og han sagde samtidig, at han havde en hilsen fra den foran omtalte polske diplomat og mindede om episoden i Warszawa. Tiltalte blev meget ilde til mode og urolig over at blive mindet herom, og han sagde så til Baumgarten, at han kunne komme i tiltaltes hjem om aftenen kl. 20. Ved dette besøg fortalte Baumgarten, at han handlede efter ordre, og han talte på dens vegne, som tiltalte havde haft en samtale med i Warszawa. Han gentog de samme trusler om at skade tiltalte og hans familie, der ved nævnte lejlighed var fremsat over for tiltalte, som nu først og fremmest tænkte på lånene hos polakken. Baumgarten sagde yderligere, at man nu ønskede at stille tiltalte forskellige opgaver, idet der var nogle spørgsmål, man ønskede at blive orienterede om. Foranlediget heraf fortalte tiltalte ham, hvilket sagsområde han beskæftigede sig med på ambassaden, og dette noterede Baumgarten op i sin lommebog. Tiltalte regnede med, at han ikke ville komme igen, når han hørte, hvilke sager tiltalte havde med at gøre, og han forsøgte at overbevise ham om, at han ikke kunne forvente at få oplysninger af betydning hos tiltalte. Baumgarten sagde dog, at han ville komme igen den 3. eller 4. juli 1957, hvor de så skulle mødes på restaurant »Kaiser Eck« kl. 12. Han ville ringe til tiltalte forinden. For at få en afslutning på samtalen, inviterede tiltalte ham på aftenkaffe på 1. sal i villaen sammen med sin hustru og steddatter.

Tiltalte har videre forklaret, at Baumgarten ringede den 3., og den 4. juli mødtes tiltalte med ham på »Kaiser Eck« kl. 12. Baumgarten sagde, at man nu ville stille tiltalte en opgave, og han dikterede fra sin lommebog en række numre, hvorom han forklarede, at de hidrørte fra en oversigt, hvor hvert nummer henviste til en overenskomst om stationeringstroppernes status i Tyskland. Det var herefter tiltaltes opgave at skaffe oplysning om indholdet af de pågældende aftaler eller helst skaffe selve dokumenterne til gennemsyn for Baumgarten. Han fastsatte

en frist til den 30. eller 31. juli, men tiltalte sagde, at det var helt usandsynligt, om han på så kort tid kunne komme til at se i de pågældende sager, idet disse blev behandlet af ambassadoren personlig, og akterne var så sikkert og godt gemt, at der ikke var anledning til at se dem. Tiltaltes taktik var fremdeles at holde Baumgarten hen med snak og på denne måde køre ham træt. Tiltalte var klar over, at emnerne var af fortrolig karakter og ikke måtte videregives. Som følge af tiltaltes indvendinger forlængede Baumgarten fristen til den 28. eller 29. august 1957, til hvilket tidspunkt han ville ringe tiltalte op. Han ringede den 28. august om formiddagen og spurgte, om tiltalte havde skaffet oplysningerne, hvilket tiltalte benægtede. Baumgarten fastsatte så en ny frist til den 23. eller 24. september, idet han gik ud fra, at tiltalte kunne skaffe det ønskede materiale til den tid. Tiltalte har forklaret, at det allerede inden den 28. august var lykkedes ham at få gennemset den omhandlede sag og på et visitkort notere de emner, der svarede til de numre. Baumgarten havde opgivet ham, men han ville ikke fortælle Baumgarten noget herom. Selve aftalerne lå ikke i aktpakken.

Som aftalt ringede Baumgarten igen den 23. september 1957, men til trods for, at tiltalte havde oplysningerne, sagde han igen, at det havde været umuligt at skaffe det ønskede. Baumgarten blev herefter grov og truende og sagde, at det ville blive værst for tiltalte selv. Han fastsatte den næste mødedag til den 29. oktober eller den 30. oktober 1957.

Af tiltaltes forklaring fremgik yderligere, at Baumgarten ringede den 29. oktober om formiddagen, og de mødtes kl. 12 på restaurant »Kaiser Eck«. Baumgarten var kort for hovedet og forlangte straks at få de oplysninger, tiltalte havde. Tiltalte svarede, at han i anden anledning havde haft lejlighed til et flygtigt gennemsyn af en sag, hvoraf han havde kunnet se emnerne, og han viste Baumgarten

721

visitkortet, hvorpå han havde gjort følgende notat vedrørende de numre, han havde fået opgivet:

- nr. 8). Pasfrage. Visumfrage. Kontrollen mit den Ausländern, die in anderen Staten leben.
- nr. 9). Die Unantatsbarkeit des Eigentums von Ausländern.
- nr. 21). Vereinbarung über Truppenverlägerungen.
- nr. 19). Vereinbarung über Ausbau von Verteidigungsanlagen und Schutzmitteln.
- nr. 37). Organization über den Aufbau des Natotruppen.
- nr. 54). Vertrag über Fernmelde □, Telefonen, Rundfunkwellen □ vorausschlieslich militärischer Art.

Baumgarten noterede disse emner i sin lommebog. Han bemærkede, at det var noget lidt, tiltalte havde skaffet, men han tog det iøvrigt blot til efterretning. Han truede ikke ved denne lejlighed. Det er muligt, at han har spurgt om atomvåben i Danmark, og tiltalte har så meddelt, at man intet havde herom i ambassaden. Han har dog ikke undersøgt spørgsmålet. Efter tiltaltes opfattelse var Baumgarten en underofficerstype, der kun udførte de ordrer han fik. Der blev ikke aftalt noget nyt møde, men Baumgarten sagde, at han ville komme igen om en måneds tid.

Det næste møde tiltalte havde med Baumgarten, fandt sted en af de første dage i december, meget muligt den 4. december, da han indfandt sig i tiltaltes hjem om aftenen ved 20-tiden. Tiltaltes hustru var i Spanien på det pågældende tidspunkt. Baumgarten sagde, at han var i Bonn i anden anledning, og han ville benytte lejligheden til at aftale et nyt møde engang i løbet af december måned. Tiltalte havde forskellige indvendinger herimod at gøre, idet han dels skulle på orlov i Danmark, dels skulle deltage i nogle handelsforhandlinger mellem Danmark og Tyskland. Baumgarten spurgte herefter ud om de forskellige tidspunk-

ter, hvor tiltalte ville være optaget, og hvor forhandlingerne skulle foregå. Da tiltalte svarede, at de antagelig skulle finde sted i Berlin, sagde Baumgarten, at det havde man set i avisen, og hans overordnede havde derfor fået den tanke, at de kunne tale med ham i Berlin, når han kom dertil den 14. december. Baumgarten ville arrangere det således, at man kunne møde tiltalte den følgende dag, den 15. december kl. 18 på et nærmere aftalt sted. Han tegnede et rids over det foreslåede mødested ved en undergrundsstation i Berlin og gav tiltalte det. Tiltalte mente, at han under forhandlingerne ville få dårlig tid til et sådant møde, hvorfor Baumgarten foreslog, at han skulle komme til Berlin i sin ferie og opgav i denne forbindelse dagene den 2. eller 3. februar som mødedage. Baumgarten skrev teksten på telegrammer, tiltalte skulle sende, såfremt han blev forhindret i at komme til de påtænkte tidspunkter, og han fik ligeledes en kode med hensyn til beskrivelsen af mødedatoen. Endelig blev det ved dette møde som den mest subsidiære mulighed aftalt, at næste mødedag i Bonn skulle være den 13. februar 1958 på »Kaiser Eck«, såfremt moderne i Berlin ikke skulle blive til noget. For det tilfælde, at Baumgarten ikke selv skulle kunne komme, gav han en beskrivelse af, hvorledes hans stedfortræder skulle pege med fingrene og bære sin mappe på en speciel måde som kendetegn. Tiltalte fandt, at dette blev for indviklet, hvorfor arrangementet blev opgivet. Denne samtale med Baumgarten varede i ca. 3 timer.

Tiltalte har videre forklaret, at han som planlagt deltog i handelsforhandlinger i Berlin omkring midten af december måned og var i Berlin til henimod jul. Han indfandt sig ikke på det aftalte mødested og sendte ikke noget telegram. Han blev ikke kontaktet af Baumgarten eller dennes bagmænd under opholdet i Berlin. Fra Berlin rejste tiltalte tilbage til Bonn, idet hans ferie var blevet udskudt som følge af ambassadorens sygdom. Tiltalte tog heller ikke til Berlin den 2. eller 3. februar og sendte ikke noget telegram om sin udeblivelse. Det havde hele tiden været tiltaltes bestemte hensigt at negligere de med Baumgarten om Berlinbesøget truffne aftaler. Mødestedet var ganske vist i Vest-Berlin, men det var hensigten, at samtalerne skulle føres i Ost-Berlin, og det turde tiltalte under ingen omstændigheder indlade sig på.

Tiltalte hørte herefter intet fra Baumgarten, for han den 13. februar ringede tiltalte op om formiddagen, hvor tiltalte henviste ham til at komme hjem om aftenen, da tiltaltes hustru fremdeles var bortrejst. Ved 20-tiden indfandt Baumgarten sig i tiltaltes hjem, og han var meget dystert og bebrejdede skarpt tiltalte, at han var udeblevet fra det aftalte møde i Berlin og havde undladt at melde afbud. Såvel Baumgarten som hans overordnede var forgæves taget til Berlin. Han var truende og gentog, at tiltalte måtte regne med, at man ville skade såvel ham selv som hans familie alvorligt. Tiltalte fremførte sine forskellige undskyldninger om, at han var stærkt optaget og om ambassadorens sygdom, hvilket Baumgarten fejede til side som dårlige udflugter og sagde, at man nu havde en opgave til ham. Han skulle skaffe oplyst, hvilke emner der skulle drøftes på den forestående NATO-konference i København og fremskaffe de dokumenter, der vedrørte disse emner. Tiltalte forklarede Baumgarten, at han intet havde med disse sager at gøre på kontoret, og at det ville være meget vanskeligt for ham at skaffe sig adgang til sagerne, idet der var et effektivt kontrolsystem i ambassaden, og dokumenterne sikkert ville blive savnet, hvis han fjernede dem. Baumgarten sagde hertil, at det nok var det bedste, om tiltalte selv

722

kunne affotografere dokumenterne i en fart, når lejligheden til at få fat i de pågældende aktpakker frembød sig, og han fremtog så fra sin taske et »Minox«-mikro fotografiapparat med tilbehør, som han overgav tiltalte. Tiltalte sagde, at han overhovedet ingen forstand havde på at anvende sådan et apparat. Han var upraktisk anlagt og kunne ikke finde ud af det. Baumgarten dikterede herefter en række anvisninger i brugen af apparatet, som tiltalte skrev ned på et stykke papir. Der manglede noget tilbehør, som Baumgarten ville bringe senere, hvilket skete den

følgende aften, da han til husassistenten afleverede en pakke med nogle lamper. Tiltalte talte ikke med ham ved denne lejlighed. Mødet den 13. februar varede iøvrigt i omkring et par timers tid, og den endelige aftale blev, at det næste møde skulle finde sted den 3. maj kl. 15 på restaurant »Gambrinus«. Baumgarten ville dog ringe engang i april måned, når tiltalte var kommet tilbage til Bonn fra sin ferie, men tiltalte hørte intet fra ham. Tiltalte hævder, at han aldrig har brugt eller forsøgt at anvende det modtagne fotografiske apparatur.

Næste gang tiltalte blev ringet op af Baumgarten, var den 3. maj 1958 om formiddagen, og det forfærdede ham for så vidt, som Baumgarten ikke som bebudet havde ladet høre fra sig i april måned. Tiltalte havde disponeret på anden måde over eftermiddagen, og han regnede slet ikke med, at NATO-emner kunne have nogen interesse nu, hvor konferencen skulle begynde mandag den 5. maj i København. Baumgarten var kras i telefonen og forlangte, at tiltalte straks skulle komme til et møde på restaurant »Kaiserhalle« medbringende det forlangte materiale. Der gik panik i tiltalte, og han turde ikke andet end finde noget materiale, og han satte sig i bevægelse for at skaffe nogle dokumenter frem, som han kunne give Baumgarten. Han henvendte sig først til damen i arkivet og fik her at vide, at ambassadesekretær Borch havde sagen om NATO-mødet i København liggende. Han fik sagen hos Borch og fik samtidig at vide, at man intet af interesse havde om mødet i København. Tiltalte gik derefter påny i arkivet, hvor han fik udleveret forskellige aktpakker vedrørende NATO-spørgsmål, som han efter læsning i aviserne kunne tænke sig ville blive drøftet på mødet. Han udtog heraf nogle dokumenter, hvis udlevering han mente ville være til mindst skade for Danmark. Tiltalte har dog erkendt, at han kun havde ca. et kvarter til sin rådighed, og han kunne selvfølgelig ikke på denne korte tid nå at gennemlæse dokumenterne eller foretage en bedømmelse af deres farlighed. Han tog fortrinsvis af de i pakkerne øverst liggende dokumenter, idet disse er de nyeste. Han lagde de udtagne papirer i en konvolut og skyndte sig til restaurant »Kaiserhalle«. Han har erkendt, at han til Baumgarten den pågældende formiddag har udleveret følgende dokumenter:

- 1) U.M.s skrivelse nr. 947 af 29. juli 1957: Marskal Zjukovs rolle i det nye partipræsidium.
- 2) U.M.s skrivelse nr. 148 af 3. februar 1958 med bilag: Møde i Bonn den 8. november 1957: Flådestyrker.
- 3) U.M.s skrivelse nr. 274 af 28. februar 1958 med bilag: Rapackiplanen: Indberetninger fra Prag, Washington, Moskva, Brüssel.
- 4) U.M.s skrivelse nr. 276 af 28. februar 1958 med bilag: Rapackiplanen.
- 5) U.M.s skrivelse nr. 353 af 17. marts 1958 med bilag: Nato-rådet 12. marts: Øst-Vest møde, Bulganins noter.
- 6) U.M.s skrivelse nr. 364 af 19. marts 1958 med bilag: Forsvarsminister Strauss' besøg i Washington.
- 7) U.M.s skrivelse nr. 429 af 2. april 1958 med bilag: Moskva 28. marts: sovjetisk presseomtale, Nato-Østersøkommando.
- 8) U.M.s skrivelse nr. 467 af 16. april 1958 med bilag: Faste repræsentant ved Nato-rådet, Øst-vest møde.
- 9) U.M.s skrivelse nr. 481 af 18. april 1958 med bilag: Faste repræsentant ved Nato-rådet: Øst-vest møde.
- 10) Bilag til U.M.s skrivelse nr. 489 af 19. april 1958: Faste repræsentant ved Nato-rådet 18. april: Øst-vest møde.
- 11) Ambassadens skrivelse nr. 370 af 13. februar 1958: Dokumenter tilbagesendt: Møde i Bonn den 8. november 1957.

Ved mødet i »Kaiserhalle« opnoterede han efter diktat forskellige numre eller litra på NATO-dokumenter, som Baumgarten derefter ønskede fremskaffet. Tiltalte fik også en seddel med numrene udleveret. Iøvrigt skulle tiltalte, da han havde travlt, have nærmere instruks, når de mødtes, for at Baumgarten kunne tilbagelevere det modtagne. Det blev aftalt, at Baumgarten skulle tilbagegive tiltalte dokumenterne på et nærmere aftalt gadehjørne i nærheden af den danske ambassade den

følgende mandag morgen kl. 9. Tiltalte blev søndag den 4. maj, mens han var under bevogtning i sit hjem af ambassadens embedsmænd, ringet op af Baumgarten og fik her lejlighed til at sige, »at det ikke var klappet«.

723

Tiltalte har dernæst forklaret, at han ikke har modtaget betaling af nogen art for de oplysninger, han har forsynet Baumgarten med. Der har ej heller været tale om betaling eller været stillet ham en sådan i udsigt, ligesom han ej heller har regnet med, at han skulle have noget vederlag. Om sine bevæggrunde til at foretage de foran nærmere beskrevne handlinger har tiltalte forklaret, at de alene må søges i den frygt for afskedigelse og odelæggelse af hans forhold, som en iværksættelse af de trusler om åbenbaring af forskellige episoder i hans privatliv og den økonomiske afhængighed, han var kommet i til den tidligere omtalte polske diplomat, ville medføre.

Ambassadesekretær Otto Rose Borch, Bonn, har for retten forevist de aktpakker, hvoraf tiltalte har udtaget de omhandlede dokumenter, og nærmere redegjort for klassifikationsgraden af de i pakkerne værende dokumenter. Aktstykkerne er indsat i mapperne i kronologisk orden, således at de ældste sidder nederst, og de er fastholdt med snorebånd, der må løses op, forinden udtagning kan ske. Endvidere har sekretær Borch nærmere forklaret om grunden til, at han fattede mistanke til tiltaltes adfærd den 3. maj 1958 og om, hvorledes han foranledigede, at der blev grebet ind. Der er overhovedet ikke tale om, at vidnet fra udenforstående er gjort opmærksom på, at der kunne være anledning til at passe på tiltalte.

Som svar på en forespørgsel fra Københavns politi om, hvilken betydning Udenrigsministeriet tillægger dels indholdet af de i sagen omhandlede dokumenter, der er udleveret den 3. maj 1958, dels oplysning af emnerne under nr. 8, 9, 19, 21, 37 og 54 i oversigten vedrørende NATO's stationeringsoverenskomst med Forbundsrepublikken Tyskland, der er videregivet af tiltalte den 29. eller 30. oktober 1957, herunder især

- 1) om dokumenternes klassifikationsbetegnelse svarer til deres indhold,
- 2) om hvilke synspunkter der ligger til grund for klassifikationen af de pågældende dokumenter,
- 3) om hvorvidt videregivelse af de foran nævnte oplysninger på de anførte tidspunkter må antages at have skadet den danske stats eller de med denne forbundne allierede landes sikkerhed, eller at have berørt den danske stats rettigheder i forhold til fremmede stater,

har ministeriet efter at de aktstykker, der vedrører forsvarsmæssige spørgsmål, har været forelagt Forsvarsministeriet til erklæring, besvaret det første spørgsmål bekræftende, bortset fra Udenrigsministeriets skrivelse nr. 276 af 28. februar 1958 med bilag (Rapacki-planen). Udenrigsministeriets skrivelse nr. 353 af 17. marts 1958 med bilag angående Øst-Vest møde, men ikke for så vidt angår Bulganins noter. Udenrigsministeriets skrivelse nr. 481 af 18. april 1958 med fjernskrivermeddelelse af 16. april 1958 fra NATO-repræsentationen, men ikke for så vidt angår indberetning nr. 1555 af 11. april 1958 ligeledes fra NATO-repræsentationen og ambassadens skrivelse nr. 370 af 13. februar 1958.

For så vidt angår det andet spørgsmål har Udenrigsministeriet bemærket, at klassifikationen af skrivelserne i de fleste tilfælde bygger på NATO's sikkerhedsmæssige vurdering, en klassificering som de danske myndigheder i henhold til NATO's sikkerhedsbestemmelser er forpligtet til også at anvende.

Det tredje spørgsmål har ministeriet besvaret benægtende, bortset fra Udenrigsministeriets skrivelse nr. 148 af 3. februar 1958 med bilag angående et møde i Bonn den 8. november 1957 vedrørende flådestyrker i Østersøen samt bilag til Udenrigsministeriets skrivelse nr. 489 af

19. april 1958 angående Øst-Vest møde, idet det i denne forbindelse er bemærket, at besvarelsen af dette sidste spørgsmål må være behæftet med nogen usikkerhed på grund af den ubestemte karakter af begreberne »Statens sikkerhed« og »rettigheder i forhold til fremmede magter«. Uanset fortolkningen af begreberne er oplysningerne i Udenrigsministeriets skrivelse nr. 148 af 3. februar 1958 med bilag efter ministeriets opfattelse imidlertid af en sådan karakter, at det ikke kan udelukkes, at videregivelsen af dem til fremmed magt kan have skadet såvel den danske stats som allierede landes sikkerhed. Hvad angår bilaget til Udenrigsministeriets skrivelse nr. 489 af 19. april 1958 må det efter ministeriets opfattelse antages, at videregivelsen kan have skadet de direkte implicerede vestmagters sikkerhed i videre forstand, for så vidt udtrykket »sikkerhed« kan fortolkes som ikke sigtende udelukkende til militære sikkerhedsaspekter.

Endelig har Udenrigsministeriet bemærket, at man ikke, da tiltalte kun har meddelt emnerne under de citerede numre i stationeringsoverenskomsten, har taget stilling til spørgsmålet om, hvilken betydning der tillægges indholdet af de pågældende dokumenter.

Ved tiltaltes uforbeholdne tilståelse, hvis rigtighed bestyrkes ved de iøvrigt foreliggende oplysninger, findes det herefter bevist, at tiltalte har gjort sig skyldig

I.

efter straffelovens § 108, stk. 1, ved gennem nogen tid i hvert fald fra juni 1957 til den 3. maj 1958 at have haft forbindelse med fremmed efterretningstjeneste, hvorved dette sattes i stand til umiddelbart eller middelbart at virke inden for den danske stats område, og herunder blandt andet modtaget et mikro-fotografiapparat og instruktion i dettes anvendelse, og formentlig i oktober 1957

724

givet en person, kaldet Baumgarten, oplysning om nogle forhandlings-emner vedrørende stationering af danske tropper i Tyskland og andre forsvarsspørgsmål samt den 3. maj 1958 i Bonn overgivet den pågældende følgende dokumenter, som han havde forskaffet sig fra den danske ambassade:

- 1) U.M.s skrivelse nr. 947 af 29. juli 1957: Marskal Zhukovs rolle i det nye partipræsidium.
- 2) U.M.s skrivelse nr. 274 af 28. februar 1958: Rapacki-planen: Indberetninger Prag, Washington, Moskva, Brüssel.
- 3) U.M.s skrivelse nr. 364 af 19. marts 1958: Forsvarsminister Strauss's besøg i Washington (med bilag).
- 4) U.M.s skrivelse (med bilag) nr. 429 af 2. april 1958. Moskva 28. marts: Sovjetisk presseomtale NATO-Østersøkommandoen, og

II.

efter straffelovens § 107, stk. 1, sammenholdt med § 152, stk. 1, pkt. 1, ved den 3. maj 1958 i Bonn, Tyskland, hvor han var tjenstgørende som handelsrådgiver, til den under forhold I nævnte person, kaldet Baumgarten, der virkede i fremmed magts eller organisations tjeneste, at have givet meddelelse om forhold, som af hensyn til danske stats- eller samfundsinteresser skal holdes hemmelige, idet han til Baumgarten udleverede følgende hemmeligtstemplede dokumenter, som han havde forskaffet sig fra den danske ambassade:

- 5) U.M.s skrivelse nr. 148 af 3. februar 1958: Møde i Bonn den 8. november 1957: Flådestyrker (med bilag).
- 6) U.M.s skrivelse med bilag nr. 276 af 28. februar 1958: Rapacki-planen.
- 7) U.M.s skrivelse med bilag nr. 353 af 17. marts 1958: NATO-rådet, 12. marts: Øst-Vest møde, Bulganins noter.
- 8) U.M.s skrivelse nr. 467 af 16. april 1958: Faste repræsentant ved NATO-rådet Øst-Vest møde.
- 9) U.M.s skrivelse med bilag nr. 481 af 18. april 1958: Faste repræsentant ved NATO-rådet Øst-Vest møde.

- 10) Bilag til U.M.s skrivelse nr. 489 af 19. april 1958: Faste repræsentant ved NATO-rådet, 18. april: Øst- og Vest møde.
- 11) Ambassadens skrivelse nr. 370 af 13. februar 1958: Dokumenter tilbagesendt. Møde i Bonn den 8. november 1957.

Det bemærkes, at de under forhold I omhandlede dokumenter med bilag ikke er klassificerede.

I konklusionen af den af overlægen ved Justitsministeriets psykiatriske undersøgelsesklínik den 8. september 1958 afgivne erklæring hedder det:

»Observanden er ikke fundet sindssyg eller åndssvag, men højt begavet. Observanden har i 1947 været udsat for et ulykkestilfælde med kraniebrud, hjernerystelse og en mindre hjernelæsion. Der er ved undersøgelsen ikke påvist noget tegn på organisk betinget intellektuel reduktion herefter, og efter det oplyste kan der heller ikke antages at være sket nogen karakterforandring i hvert fald af nogen betydning, som følge af hovedlæsionen.

Observandens følelsesliv er tydeligt indsnævret og overfladisk. Af karakter er observanden noget overfladisk og glat, forfængelig og afhængig af onsket om at spille en fremtrædende rolle og gøre lykke samt også af materielle behov med nedsat modstandskraft overfor fristelser, der står i forbindelse hermed. Observanden er stærkt tilbøjelig til at skyde ubehageligheder fra sig, og hans dommekraft kan i følelsesbetonede situationer fungere dårligt under anvendelse af onsketænkning og en vistnok psykopatisk betinget forvrængning af realiteterne. Det er sandsynligt, at observanden har dybtgående indre driftsmæssige konflikter. Observandens karakterafvigelser er næppe så udtalte, at han kan anses egentlig konstitutionel psykopat. Igennem den sidste halve snes år har observanden frembudt et symptomatisk ekscessivt drikkeri (abusus spirituosorum), der i forbindelse med observandens betydelige økonomiske letsindighed og deraf følgende svære økonomiske vanskeligheder har virket karakternedbrydende.

Observanden kan ikke anses forfalden til drukkenskab i lovens forstand.

Observanden må anses strafegnet.«

Endvidere har Retslægerrådet i en erklæring den 11. november 1958 udtalt:

»[ ] [ ] [ ] at Einar Blechingberg ikke er sindssyg og ikke kan antages at have været det i tidsrummet for de påsigtede handlinger; intellektuelt må han betegnes som velbegavet. Karakterologisk er han noget afvigende og insufficient, ambitiøs, forfængelig og selvhævdende og samtidig noget viljesvag og moralsk lidet nøjeregnende, specielt på det økonomiske område. Han har endvidere i en længere årrække i ret betydeligt omfang misbrugt alkohol.

I 1947 var sigtede udsat for en alvorlig hjernelæsion. Siden er hans alkoholmisbrug taget til, og samtidig synes hans alkoholtolerans at være blevet mindre end tidligere, hvilket ikke sjældent ses efter en sådan læsion. Tegn på traumatisk intellektuel slovelse (demens) er ikke påvist. Hvad sigtedes karakterologiske habitus angår, synes der at være indtrådt en vis accentuering af hans ovenfor anførte, tidligere bestående karakterafvigelser, samtidig med at han er blevet noget psykisk derangeret og afstumpet. Dette kan dog også være forårsaget af det tiltagende alkoholmisbrug, og mere fremtrædende traumatisk betingede karakterforandringer frembyder han efter rådets skøn ikke.

725

Sigtede kan herefter ikke anses for uegnet til påvirkning gennem straf under vanlige former.«

Af sagens akter fremgår, at tiltalte den 25. november 1955 har underskrevet en erklæring, hvorefter han er bemyndiget til at behandle NATO-dokumenter af alle klassifikationsgrader, herunder yderst hemmelige dokumenter, der er mærket COSMIC.

Tiltalte har under sagen været fængslet siden den 7. maj 1958.

Med hensyn til udmålingen af den tiltalte forskyldte straf har anklagemyndigheden nærmere anført, at tiltalte under de foreliggende omstændigheder ikke har haft nogen reel mulighed for at udøve et skøn over de udleverede dokumenters farlighed, selv om det vel må erkendes, at der ikke ved udleveringen er sket den alvorligste skade for danske interesser, samt at man må lægge afgørende vægt på, at der af hensyn til dommens generalpræventive virkning idømmes en langvarig fængselsstraf.

Fra tiltaltes side er det gjort gældende, at straffen bør nedsættes, dels i medfør af bestemmelsen i straffelovens § 84, stk. 1, nr. 5, idet han ved sit afhængighedsforhold til den omhandlede fremmede diplomat har følt sig truet og virkelig været alvorlig bange for den skade, der kunne påføres ham og hans familie, hvis han ikke efterkom de stillede krav, dels i medfør af straffelovens § 85, idet han den 3. maj 1958 handlede i en panisk situation og optrådte helt anderledes, end han under normale forhold ville have gjort.

Som følge af det anførte vil tiltalte herefter være at anse strafskyldig efter straffelovens §§ 107, stk. 1, 108, stk. 1, og 152, stk. 1, pkt. 1.

Iøvrigt skal retten efter den givne anledning bemærke, at tiltalte ved sin ekstravagante livsførelse selv har bragt sig i et økonomisk afhængighedsforhold til en fremmed magts repræsentant, og at det, når henses til tiltaltes erfaring, uddannelse og mangeårige diplomatiske skoling, stedse må have stået ham klart, hvilken risiko han under de foreliggende forhold løb. Endvidere skal det anføres, at tiltalte gennem en længere periode har opretholdt en konspirativ forbindelse med en agent for en spionageorganisation tilknyttet vedkommende fremmede magt, samt at forholdet synes at have været i jævn udvikling, uden at tiltalte på noget tidspunkt har gjort noget alvorligt forsøg på at bryde forbindelsen, endsiges gjort det mindste forsøg på at bringe det relativt beskedne økonomiske mellemværende, der efter det oplyste har været det eneste forhold, som kunne anvendes som pression, ud af verden.

Under hensyn hertil samt til sagens omstændigheder iøvrigt, herunder, at tiltalte har beklædt en høj diplomatisk embedsstilling, findes straffen at burde fastsættes til fængsel i 8 år, hvoraf 194 dage i medfør af straffelovens § 86 anses som udstået.

Den nedlagte konfiskationspåstand, mod hvilken tiltalte ingen indsigelse har gjort, vil være at tage til følge som nedenfor nærmere bestemt.

Østre Landsrets dom.

Den indankede dom [ ] [ ] [ ] er påanket af tiltalte Einar Blechingberg til formildelse, af anklagemyndigheden til skærpelse af den idømte straf.

For landsretten har tiltalte ikke villet gøre gældende, at straffelovens § 84, stk. 1, nr. 5, og § 85 skal bringes til anvendelse, men har påberåbt sig afhængighedsforholdet til den polske diplomat og sin konfuse tilstand den 3. maj 1958 som almindelige strafformildende omstændigheder.

Selv om det må lægges til grund, at tiltalte har handlet under indflydelse af de nævnte forhold, må der dog ved straffens fastsættelse lægges afgørende vægt på, at tiltalte selv forskyldt har bragt sig i den situation, der resulterede i de i dommen nævnte strafbare handlinger, hvortil kommer, at tiltalte igennem hele det i betragtning kommende tidsrum har beklædt en højere stilling i udenrigstjenesten. Idet den idømte straf under hensyn hertil findes passende, vil dommen være at stadfæste, således at nu 224 dage i medfør af straffelovens § 86 anses udstået.

[ ] [ ]